

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вчена рада Хмельницького
національного університету
протокол від 27.05.2016 № 11
Голова Вченої ради

[Signature]
М.Є. Скиба

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
підготовки бакалавра

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ **05 - Соціальні та поведінкові науки**
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ **051 - Економіка**
СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ **Економічна кібернетика**

ВНЕСЕНО

Кафедра автоматизованих систем і моделювання в економіці

Протокол від 19 04 2016 р. № 9

Зав. кафедри [Signature] Т. П. Завгородня

ПОГОДЖЕНО

Вчена рада факультету економіки і управління

Протокол від 27 04 2016 р. № 9

Голова вченої ради [Signature] М.І. Бондаренко

НАДАНО ЧИННОСТІ

Наказ ректора від 30 05 2016 р. № 87

ВВЕДЕНО У ДІЮ З 01.09 2016 р.

Навчально-методичний відділ

Завідувач [Signature] Л.С. Любохинець

ПРОЕКТНА ГРУПА

Керівник (гарант)

[Signature] к.е.н., доцент О.В. Проскурович

Члени групи :

[Signature] к.е.н., доцент О.В. Манталюк

[Signature] к.е.н., доцент К.В. Горбатюк

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА Бакалавр економічної кібернетики	
ОБОВ'ЯЗКОВИЙ БЛОК	
<i>Тип диплому та обсяг програми</i>	Диплом бакалавра, 240 кредитів ЄКТС
<i>Вищий навчальний заклад</i>	Хмельницький національний університет, факультет економіки і управління, кафедра автоматизованих систем і моделювання в економіці
<i>Акредитаційна інституція</i>	Акредитаційна комісія України
<i>Термін акредитації</i>	2014 рік
<i>Рівень програми</i>	НРК – 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл, EQF LLL – 6 рівень
A	Мета (цілі) освітньої програми: формування особистості фахівця, здатного вирішувати спеціалізовані комплексні завдання фахової діяльності в галузі дослідження соціально-економічних системам засобами інформаційно-комунікаційних технологій та економіко-математичного моделювання.
B	Характеристика програми
1	Назва галузі знань та спеціальності Соціальні та поведінкові науки. Економіка
2	Фокус програми Загальна: акцент на здатності до критичного осмислення та системного аналізу спеціалізованих комплексних завдань та їх вирішення на основі досліджень в умовах невизначеності та складності оточуючого середовища з використанням сучасного інструментарію економіко-математичного моделювання та інформаційно-комунікаційних технологій.
3	Орієнтація програми Освітньо-професійна
4	Особливості програми Інтеграція економічної, математичної та комп'ютерної підготовки.
C	Складові професійної компетентності
	Аналітична – здатність здійснення передмодельного аналізу соціально- економічних процесів та явищ; здатність збору та аналітичної обробки даних за основними показниками функціонування соціально-економічної системи; здатність виявлення інформаційних зв'язків між адміністративними, виробничими та іншими процесами; здатність до виявлення та розуміння світових тенденції розвитку економіки
	Світоглядна – Здатність до розуміння причинно-наслідкових зв'язків розвитку суспільства та їх використовувати у фаховій діяльності; здатність до сприйняття етичних цінностей, розуміння вітчизняної історії; здатність до виявлення закономірностей функціонування і розвитку соціально-економічної системи у взаємозв'язку з політичними, культурними та іншими суспільними процесами;
	Інструментальна – Здатність моделювання соціально-економічних процесів та явищ; здатність виявлення та прогнозування тенденцій розвитку соціально-економічних процесів; здатність до підготовки обґрунтованих управлінських рішень; здатність до підприємницької діяльності в умовах ринкової економіки і конкуренції; здатність до вирішення обліково-статистичних завдань, складання та аналізу фінансової звітності на підприємстві, організації руху грошових потоків, оцінювання та використання вартості грошей у часі, цінних паперів підприємств: акцій і облігацій; здатність до реалізації власних інтересів у соціально-трудовах відносинах, забезпечення конкурентоспроможності на ринку праці, здатність оцінювання розвитку продуктивних сил та визначення впливу територіального поділу праці на структуру господарства.
	Інформаційно-комунікаційна – здатність інформаційного обслуговування працівників організації; здатність створення та впровадження інформаційних технологій в діяльність підприємства; здатність розроблення проектів сфері інформатизації; здатність проектування інформаційних систем та окремих їх складових, здатність розроблення та використання систем управління базами даних; здатність опрацьовувати інформаційні ресурси, подані іноземною мовою; здатність організації офісного діловодства.

	<p>Комунікативна – здатність до письмової й усної комунікації рідною та іноземною мовами, розуміння та сприйняття етичних норм поведінки відносно інших людей, комунікабельності, роботи в мультинаціональному та мультикультурному середовищі, здатність спілкування як з фахівцями, так і нефхівцями предметної галузі.</p> <p>Соціально – особистісна – здатність дотримання норм здорового способу життя, правил та виконання вимог охорони праці та виробничої санітарії, безпеки життєдіяльності; здатність діяти відповідно до норм Конституції та законодавства.</p>			
D	Результати навчання			
1	<p>A1. Уміння виявляти та використовувати у фаховій діяльності основні показники та індикатори функціонування та розвитку соціально-економічної системи на макро-, мезо- та макрорівнях.</p> <p>A2. Уміння визначати основні тенденції в зміні показників розвитку соціально-економічних процесів та явищ.</p> <p>A3. Уміння проводити групування показників та об'єктів спостереження, виявляти латентні характеристики досліджуваних соціально-економічних процесів та явищ.</p> <p>A4. Уміння визначати та аналізувати тенденції розвитку світової економічної системи, наслідки інтернаціоналізації та глобалізації.</p>			
2	<p>C1. Уміння аналізувати й оцінювати світогосподарські явища та процеси, розкривати суть дії економічних законів;</p> <p>C2. Уміння інтерпретувати історичні події, уміння обґрунтовувати власну світоглядну позицію.</p> <p>C3. Уміння організовувати пізнавальну діяльність на основі діалектичних методів дослідження.</p> <p>C4. Уміння аналізувати та інтерпретувати вплив політичних, культурних та інших суспільних процесів на розвиток соціально-економічної системи, визначати та сприймати етичні цінності.</p>			
3	<p>I1. Уміння розробляти та застосовувати математичний інструментарій для знаходження оптимальних рішень щодо розвитку економічних систем на підґрунті сучасних інформаційних технологій, прогнозувати тенденції розвитку соціально-економічних процесів їх стохастичності та невизначеності.</p> <p>I2. Уміння здійснювати модельну підтримку процесу прийняття рішень з урахуванням невизначеності та ризику.</p> <p>I3. Уміння вирішувати завдання аналізу облікової інформації, аналізу ринку продуктів і послуг використання активів підприємства, підготовки та використання платіжних документів, планувати та оцінювати ефективність використання всіх видів ресурсів підприємства на основі використання економіко-математичних моделей та інформаційно-комунікаційних технологій.</p> <p>I4. Уміння визначати основні напрями комплексного та соціального розвитку регіонів, оцінювати інтегральний природно-ресурсний потенціал.</p> <p>I5. Уміння планувати підприємницьку діяльність на основі результатів техніко-економічного аналізу діяльності підприємства.</p>			
4	<p>IK1. Уміння вести пошук, збирати, систематизувати і накопичувати необхідну для виконання посадових обов'язків нормативно-правову, соціально-економічну, фінансову, облікову, науково-методичну, довідкову та іншу інформацію, оцінювати її характеристики, готувати інформаційно-аналітичні матеріали для керівників підрозділів та інших користувачів.</p> <p>IK2. Уміння розробляти та реалізовувати проекти інформаційних систем з використанням різних технологій проектування, проектувати та наповнювати бази і сховища даних.</p> <p>IK3. Уміння здійснювати аналітично-інформаційну підтримку офісної діяльності, у тому числі і шляхом використання інформаційних ресурсів мережі Інтернет.</p>			
5	<p>K1. Уміння усно та письмово спілкуватися державною мовою.</p> <p>K2. Уміння працювати в команді, толерантно сприймати міжнаціональні та міжкультурні відмінності.</p> <p>K3. Уміння усно та письмово спілкуватися іноземною мовою.</p>			
6	<p>CO1. Уміння застосовувати конституційне, цивільне, трудове, сімейне, адміністративне, господарське, житлове, екологічне та земельне право в професійній діяльності та повсякденному житті.</p> <p>CO2. Уміння діяти відповідно до норм здорового способу життя, правил особистої гігієни, організувати власну діяльність з дотриманням норм і правил з охорони праці та техніки безпеки.</p>			
E	Перелік навчальних дисциплін та їх анотації			
	Обов'язкові компоненти освітньої програми		Кредити ЄКТС	Семестр
O1	Політична економія		5	1
O2	Вища та прикладна математика (6*6)		5	1,2
O3	Економічна інформатика		6	1
O4	Безпека життєдіяльності (в т.ч. охорона праці та цивільний захист)		3	1

O5	Економічна кібернетика	4	1,2
O6	Макроекономіка	5	2
O7	Мікроекономіка	4	3
O8	Статистика	4	3
O9	Економіка підприємства	5	3
O10	Гроші і кредит	4	3
O11	Економіко-математичні методи та моделі: оптимізаційні методи та моделі	4	3
O12	Бухгалтерський облік	4	4
O13	Фінанси	4	4
O14	Регіональна економіка (в т.ч. економіка природокористування)	4	4
O15	Економіко-математичні методи та моделі: економетрика	4	4
O16	Навчальна практика	3	4
O17	Маркетинг	4	5
O18	Економіка праці і соціально-трудова відносини	4	5
O19	Системи прийняття рішень	5	5
O20	Менеджмент	4	6
O21	Дослідження операцій	6	6
O22	Прогнозування соціально-економічних процесів	5	6
O23	Виробнича практика	6	6
O24	Міжнародна економіка	4	7
O25	Інформаційні системи і технології в управлінні	4	7
O26	Технологія проектування та адміністрування баз даних і сховищ даних	5	7
O27	Моделювання економіки	5	7
O28	Управління проектами інформатизації	4	8
O29	Моделі економічної динаміки	5	8
O30	Атестаційний іспит (за фахом)	2	8
Вибіркові компоненти освітньої програми			
	Вибіркові дисципліни першого семестру	7	1
	Вибіркові дисципліни другого семестру	12	2
	Вибіркові дисципліни третього семестру	9	3
	Вибіркові дисципліни четвертого семестру	11	4
	Вибіркові дисципліни п'ятого семестру	17	5
	Вибіркові дисципліни шостого семестру	9	6
	Вибіркові дисципліни сьомого семестру	12	7
	Вибіркові дисципліни восьмого семестру	19	8
	Загальний обсяг вибірових компонентів	96	
	Загальний обсяг освітньої програми	240	
F	Матриця зв'язків між навчальними дисциплінами (модулями) результатами навчання (компетентностями)		
	Матриця зв'язків подається в окремій таблиці (додаток 1)		
G	Форми організації та технології навчання		
	За домінуючими методами та способами навчання: активні (проблемні, інтерактивні, проектні, інформаційно-комп'ютерні саморозвиваючі), спрямовані на закріплення навичок самостійної та дослідницької роботи. За організаційними формами: колективного та інтегративного навчання тощо.		

	За орієнтацією педагогічної взаємодії: позиційного та контекстного навчання, технологія співпраці.
Н	Форми та методи оцінювання результатів навчання
	<ul style="list-style-type: none"> - <i>види контролю</i>: поточний, тематичний, періодичний, підсумковий, самоконтроль - <i>форми контролю</i>: усне та письмове опитування, тестовий контроль, захист лабораторних та індивідуальних робіт, доповіді на семінарських заняттях, есе, підсумкова атестація – захист дипломної роботи; - <i>оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється</i> за чотирибальною шкалою: «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно», і вербальною: «зараховано», «незараховано».
	РЕКОМЕНДОВАНИЙ БЛОК
Ж	Вимоги до вступу та продовження навчання
	Атестат про повну загальну середню освіту. Вступні іспити та решта вимог визначаються правилами прийому на освітньо-професійну програму бакалавра.
	Вимоги до вступників <ul style="list-style-type: none"> • Високі навчальні досягнення (загальний рейтинг студента). • Інтерес до критичного осмислення та системного аналізу розвитку соціально-економічних систем. • Бажання отримати високий рівень професійної підготовки. • Готовність розвивати вміння аналізувати та вирішувати проблеми інноваційного розвитку соціально-економічних систем з використанням сучасного інструментарію економіко-математичного моделювання та інформаційно-комунікаційних технологій. • Здатність бути успішним в умовах конкурентного середовища. • Інтерес до кар'єри економіста-аналітика та кар'єри у споріднених з економікою галузях знань.
К	Підтримка студентів (система тьюторства, гранти тощо)
	Система кураторства академічних груп, міжнародні програми мовної та практичної підготовки, програми обміну та академічної мобільності студентів.
Л	Соціально-економічне та інформаційно-технологічне забезпечення освітнього процесу
	Стипендіальне забезпечення, забезпечення гуртожитком, соціальна інфраструктура університету, надання консультацій щодо працевлаштування, допомога у вирішенні проблемних ситуацій.
	Підтримка студентів з особливими потребами, медичні та консультаційні послуги, профорієнтаційні послуги.
	Інформаційний пакет спеціальності
	Бібліотека: <ul style="list-style-type: none"> • ознайомлення з правилами користування бібліотекою, використання онлайн-ресурсів та баз даних; • інформаційне забезпечення студентів, які працюють над проектами та дипломами; • консультування працівниками бібліотеки.
	Навчальні ресурси: <ul style="list-style-type: none"> • довгострокові і короткострокові позики книг, доступ до онлайн-ресурсів, міжбібліотечні позики, відеотека; • продовження терміну позики та бронювання книг онлайн; • доступ до електронних журналів; • доступ до електронних бібліотечних ресурсів світу;

	<ul style="list-style-type: none"> • доступ до електронного навчального середовища Moodle; • технологічне і матеріально-технічне забезпечення освітнього процесу. 	
	Академічна підтримка – консультації з вибору програми, окремих вибіркових дисциплін, проектування індивідуальних навчальних траєкторій.	
	Персональне консультування.	
М	Працевлаштування та продовження освіти	
1	Працевлаштування	Первинні посади, пов'язані з аналітично-інформаційною діяльністю на підприємствах, в установах та організаціях усіх галузей та форм власності, а також в органах державного управління усіх рівнів, науково-дослідних установах тощо для самостійного виконання переважно евристичних, консультативних, діагностичних та адміністративних завдань, здійснення складних економічних розрахунків, керування колективом фахівців, проведення наукових досліджень.
2	Продовження освіти	Навчання за програмами: 7 рівня НРК, другого циклу FQ-ЕНЕА та 7 рівня EQF-LLL
Н	Механізм внутрішнього забезпечення якості вищої освіти	
Моніторинг та оцінювання якості викладання, навчання, системи оцінювання навчальних досягнень, навчальних планів та освітніх стандартів: <ul style="list-style-type: none"> • анкетування студентів щодо якості навчальних дисциплін; • щорічні звіти з моніторингу (включаючи огляди навчальних досягнень студентів); • періодичне оновлення освітньої програми; • програма підвищення кваліфікації професорсько-викладацького складу; • щорічне рейтингове оцінювання професорсько-викладацького складу; • періодичні аудиторські перевірки університету Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти; • постійний моніторинг прогресу студентів; • перевірка процесу проведення підсумкового контролю спеціальними комісіями; • повторне оцінювання щонайменше 80 відсотків робіт; • моніторинг статистики працевлаштування випускників. 		
Комісії, відповідальні за моніторинг та оцінювання якості навчання: <ul style="list-style-type: none"> • Комісія методичної ради факультету з питань якості освітнього процесу. • Постійна комісія Вченої ради університету із забезпечення якості вищої освіти. • Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти. 		
Забезпечення зворотного зв'язку студентів щодо якості викладання та їх навчального досвіду: <ul style="list-style-type: none"> • відповідальні особи кафедр по роботі з випускниками; • оцінювання якості викладання навчальних дисциплін студентами; • вихідне анкетування щодо якості програми; • неформальні зустрічі та соціальні контакти зі студентами; • участь студентів у проектуванні змісту освітніх програм. 		

Пріоритети підвищення кваліфікації викладацького складу:

- використання результатів наукових досліджень у навчальному процесі;
- стажування за кордоном та співпраця із зарубіжними вищими навчальними закладами;
- система рейтингового оцінювання професорсько-викладацького складу;
- участь у міжнародних методичних і наукових семінарах, конференціях, симпозиумах;
- висвітлення наукових і методичних результатів та досягнень у фахових виданнях та виданнях, що входять до міжнародних наукометричних баз даних;
- навчання в аспірантурі та докторантурі;
- відповідність рівня кваліфікації кандидатів на посади викладачів посадовим вимогам;
- установлення мінімальних вимог до наукових здобутків кандидатів на посади викладачів;
- наставництво молодих викладачів та викладачів-стажерів.

Р Індикатори якості освітньої програми

- показник відсіву (відрахування) студентів за період навчання за програмою;
- відгуки незалежних внутрішніх і зовнішніх експертів щодо якості програми;
- рівень сформованості професійних компетенцій і важливих якостей особистості;
- показник працевлаштування випускників за фахом;
- акредитація освітньої програми незалежною міжнародною агенцією.

